

Justitiedepartementet

2011-10-17

EU-nämndens kansli
Riksdagen

Kopia: Justitieutskottets kansli
Kopia: Socialförsäkringsutskottets kansli
Kopia: Arbetsmarknadsutskottets kansli
Kopia: Konstitutionsutskottets kansli

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänsten (RIF-rådet) i Luxemburg den 27-28 oktober 2011

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

INRIKES FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar¹

2. Godkännande av A-punktlistan

Det har ännu inte presenterats någon A-punktlista.

**3. (ev.) Det gemensamma europeiska asylsystemet (Sr Billström)
= Lägesrapport/vissa frågor**

Syftet med behandlingen i rådet

Ev. lägesrapport från ordförandeskapet och ev. diskussion om vissa frågor.

Dokument

Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

¹ I enlighet med rådets arbetsordning delas dagordningen upp i två delar "Lagstiftningsöverläggningar" respektive "Överläggningar om icke lagstiftande verksamhet". Rådets sammanträden ska vara offentliga när det överlägger och röstar till ett utkast till lagstiftningsakt. Se vidare artiklarna 3, 5 och 7 Rådets arbetsordning (dok. 16525/09 JUR 495 POLGEN 206).

Tidigare dokument

–KOM(2008) 820 slutlig (Dublinförordningen), Faktapromemoria 2008/09:FPM73 Ändringar i Dublinförordningen,
 –KOM(2009) 447 slutlig (Inrättande av ett gemensamt vidarebosättningsprogram för EU), KOM(2009) 456 slutlig (Förslag till förändringar i Europeiska flyktingfonden, ERF III), Faktapromemoria 2009/10:FPM17,
 –KOM (2009) 551 slutlig (Skyddsgrundsdirektivet), Faktapromemoria 2009/10:FPM49,
 –KOM(2010)555 slutlig(Eurodacförordningen), Faktapromemoria 2010/11:FPM22 ,
 –KOM (2011) 319 slutlig (Asylprocedurdirektivet), Faktapromemoria 2010/11:150,
 –KOM(2011)320 slutlig (Mottagandedirektivet), Faktapromemoria 2010/11:151.

Tidigare behandling i EU-nämnden och Socialförsäkringsutskottet
 Inför RIF-rådet den 22-23 september 2011.

Bakgrund

Inom ramen för arbetet med det gemensamma europeiska asylsystemet antog kommissionen förslag till ändringar i *mottagande- och asylprocedurdirektiven* 2008 respektive 2009. På grund av kritik från medlemsstaterna om att förslagen kunde leda till försämrad effektivitet och ökade kostnader beslutade kommissionen att anta nya förslag den 1 juni 2011. Dessa presenterades av kommissionen vid RIF-rådet den 9-10 juni och förhandlingarna har inletts i rådet.

Rådet och Europaparlamentet är i huvudsak överens om ändringarna i *skyddsgrundsdirektivet*. Den enda utestående frågan är förslaget om att medlemsstaterna ska upprätta en jämförelsetabell mellan nationell lagstiftning och bestämmelserna i direktivet. Frågan om att upprätta jämförelsetabeller rör många olika rättsakter och innebär att de inte kan antas innan rådet och Europaparlamentet har kommit överens om en lösning.

När det gäller övriga rättsakter (*Dublinförordningen och Eurodac-förordningen*) pågår ännu förhandlingsarbetet. Beträffande Eurodacförordningen har flera medlemsstater signalerat att man vill se ett förslag som i enlighet med rådsslutsatserna från 2007 ger brottsbekämpande myndigheter åtkomst till Eurodac innan man går vidare i förhandlingsarbetet, men det är osäkert när ett sådant förslag kan komma att presenteras.

Det *europiska stödkontoret för asylfrågor (EASO)* invigdes den 19 juni 2011. EASO syftar till att stärka det praktiska samarbetet för att bidra till genomförandet av det gemensamma europeiska asylsystemet och arbeta med kapacitetsuppbyggnad i medlemsstaterna.

Förslaget till *ett gemensamt vidarebosättningsprogram* för EU lades 2009. I huvudsak finns en överenskommen text mellan medlemsstaterna men det finns fortfarande en utestående fråga mellan rådet och Europaparlamentet avseende beslutsförfarandet för de gemensamma årliga prioriteringarna. Det ungerska ordförandeskapet presenterade ett nytt kompromissförslag i maj 2011. Efter det har dock inga förhandlingar ägt rum.

Svensk ståndpunkt

Sverige anser att det är viktigt att arbetet med att skapa ett gemensamt europeiskt asylsystem fortsätter. Regelverket måste utformas så att vi får ett asylsystem som är humant och som garanterar både rättssäkerheten för den enskilde och effektiviteten i handläggningen och att förändringar i regelverket inte medför ökad administration, onödigt långa handläggningstider eller omotiverat ökade utgifter. Samtidigt måste alla medlemsstater leva upp till sedan tidigare överenskommen EU-lagstiftning. Enskilda medlemsstater ska inte förhindras att ha en i förhållande till den enskilde mer generös inställning än den som EU, som helhet, har. Det är även angeläget att EU arbetar med att stärka det praktiska samarbetet, främst genom samarbetet inom stödkontoret för asylfrågor, för att förbättra tillämpningen av lagstiftningen och tydliggöra innehållet i den. Det är också viktigt att ett gemensamt vidarebosättningsprogram för EU inrättas.

4. (ev.) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1931/2006 vad gäller inlemmande av Kaliningradområdet och vissa polska administrativa distrikt i det område som anses som gränsområde (Sr Ask) = Lägesrapport/vissa frågor

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om läget i förhandlingarna om förordningsförslaget om lokal gränstrafik. Eventuellt kommer även vissa frågor beträffande förslaget att diskuteras. Ordförandeskapet har ännu inte informerat om vilka frågor man i sådana fall önskar diskutera.

Bakgrund

Förordningen om lokal gränstrafik (1931/2006) antogs 2006 och innehåller bestämmelser för ingående av avtal mellan ett EU-land och ett med landgräns angränsande tredjeland om undantag från de ordinarie viseringskraven inom EU. Ett avtal om lokal gränstrafik medför att de personer som bor inom i avtalet definierat område (normalt 30 km men maximalt 50 km på varsin sida om Schengengränsen) får röra sig fritt inom området utan visering. I stället för visering ska ett LBT-tillstånd

(Local Border Traffic) utfärdas av berörda myndigheter. Detta gäller reciprokt även för berörda EU-medborgare.

Kommissionen har granskat tillämpningen av förordningen vid två tillfällen, senast i en andra rapport² i februari 2011. Kommissionen drog i den andra rapporten slutsatsen att ordningen för lokal gränstrafik underlättar livet för människor som bor nära medlemsstaternas yttre landgränser och det finns inget särskilt som tyder på att systemet missbrukas. Kommissionen konstaterade också att på grund av den särskilda situationen i Kaliningrad – Kaliningradområdet i Ryska federationen med en befolkning på nästan en miljon invånare blev den enda enklaven inom EU efter utvidgningen år 2004 – kan en ändring av förordningen om lokal gränstrafik vara motiverad för att möjliggöra att hela området kan omfattas av ett avtal om lokal gränstrafik. Det finns inga andra områden i Europa som utgör en sådan enklav och det finns därför behov att underlätta resor för invånarna i området för att undvika att Kaliningrad isoleras från sina grannar.

Vid rådets möte den 22-23 september presenterade kommissionen sitt förslag till ändring av förordningen om lokal gränstrafik och ett första meningsutbyte ägde rum. Majoriteten av medlemsstaterna gav sitt stöd till att inkludera hela Kaliningradområdet men några ställde sig frågande till motsvarande utvidgning på den polska sidan. Ytterligare motivering önskades innan slutligt ställningstagande. Förslaget har diskuterats i rådsarbetsgruppen för gränser vid två tillfällen där Polen gett ytterligare information om vilka säkerhetsåtgärder de har för avsikt att vidta vid ett ingående av avtal om lokal gränstrafik med Ryssland. Det har även överenskommit att en deklaration ska antas samtidigt som förordningsändringen, i vilken det tydligt framgår att detta inte ska ha någon prejudicerande effekt på övriga avtal om lokal gränstrafik.

Svensk ståndpunkt

Förordningen om lokal gränstrafik utgör ett undantag från gemensamma och grundläggande viseringskrav inom EU. För Sverige är det viktigt att en ändring av förordningen inte skapar prejudikat för att undanta även andra gränsnära områden än de som nu föreslås, medför säkerhetsrisker eller sådan rörlighet som bidrar till ökade utgifter för statsbudgeten.

Sverige välkomnar att kommissionen presenterat ett förslag till lösning på den särskilda situationen med Kaliningrad. Sverige kan ge stöd till att i detta specifika fall göra ett undantag och inkludera hela Kaliningradområdet i ett avtal om lokal gränstrafik trots att det är större än det idag tillåtna gränsområdet enligt gällande förordning på maximalt 50 km, eftersom det inte bör kunna leda till prejudicerande effekt i övrigt.

² KOM(2011) 47 av den 9 februari 2011.

Sverige har begärt ytterligare motivering till utvidgningen av ett motsvarande område på den polska sidan eftersom det förelegat en risk för prejudicerande effekt på övriga länder som har ingått eller som kan komma att ingå avtal med tredje land om lokal gränstrafik.

Mot bakgrund av den information Polen lämnat om vilka säkerhetsåtgärder de har för avsikt att vidta med anledning av ingående av ett avtal med Ryssland, och då en deklaration ska antas av vilken det tydligt ska framgå att detta inte ska få prejudicerande effekt på övriga avtal som ingås inom ramen för förordningen, kan Sverige nu godta förslaget.

Se vidare i bifogad promemoria.

**5. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ett enda ansökningsförfarande för ett kombinerat tillstånd för tredjelandsmedborgare att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium och om en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeland som vistas lagligen i en medlemsstat (Sr Billström)
= Lägesrapport från ordförandeskapet efter trepartsavtalet om jämförelsetabeller**

Syftet med behandlingen i rådet
Information.

Tidigare dokument
FaktaPM 2007/08:FPM58

Tidigare behandling i EU-nämnden och Socialförsäkringsutskottet
Inför RIF-rådet 9-10 juni 2011.

Bakgrund

Förslaget till direktiv om ett enda ansökningsförfarande för ett kombinerat uppehålls- och arbetstillstånd samt en gemensam uppsättning rättigheter (Ramdirektivet) har förhandlats sedan 2008. Slutförhandlingar pågår mellan Europaparlamentet och rådet.

Direktivförslaget innebär att en ansökan om att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium ska avgöras i ett enda ansökningsförfarande som resulterar i ett kombinerat tillstånd som ger rätt till både vistelse och arbete. Förslaget innebär också att tredjelandsmedborgare som omfattas av direktivet ska åtnjuta likabehandling när det gäller t.ex. arbetsvillkor, föreningsfrihet, socialförsäkringar, skatteförmåner och utbetalning av offentliga inkomstpensioner vid flytt till tredje land.

Den enda utestående frågan är förslaget om att medlemsstaterna ska upprätta en jämförelsetabell mellan nationell lagstiftning och bestämmelserna i direktivet. Frågan om att upprätta jämförelsetabeller rör många olika rättsakter och har medfört att dessa inte har kunnat antas innan rådet och Europaparlamentet har kommit överens om en lösning. ORDF förväntas vid RIF-rådet informera om den politiska överenskommelse beträffande jämförelsetabeller som antogs vid konkurrenskraftsrådet den 29 september 2011 och vad den innebär för de fortsatta förhandlingarna om Ramdirektivet.

**6. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska betraktas som personer som behöver internationellt skydd och om innehållet i det beviljade skyddet (omarbetning) (Sr Billström)
= Lägesrapport från ordförandeskapet efter trepartsavtalet om jämförelsetabeller**

Syftet med behandlingen i rådet
Information.

Tidigare dokument
–KOM (2009) 551 slutlig (Skyddsgrundsdirektivet), Faktapromemoria 2009/10:FPM49

Tidigare behandling i EU-nämnden och Socialförsäkringsutskottet
Inför RIF-rådet 22-23 september 2011

Bakgrund

Förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet (skyddsgrundsdirektivet) har förhandlats sedan 2009 och förhandlingarna är nu inne i sitt slutskede. Förslaget utgör en omarbetning av det nu gällande skyddsgrundsdirektivet. Kommissionens förslag innebär framför allt att flyktingar och alternativt skyddsbehövande ska ges samma rättigheter, vilket de inte har enligt det nu gällande direktivet.

Rådet och Europaparlamentet är i huvudsak överens om ändringarna i skyddsgrundsdirektivet. Den enda utestående frågan är förslaget om att medlemsstaterna ska upprätta en jämförelsetabell mellan nationell lagstiftning och bestämmelserna i direktivet. Frågan om att upprätta jämförelsetabeller rör många olika rättsakter och har medfört att dessa inte har kunnat antas innan rådet och Europaparlamentet har kommit överens om en lösning. Ordförandeskapet förväntas vid RIF-rådet

informera om den politiska överenskommelse beträffande jämförelsetabeller som antogs vid konkurrenskraftsrådet den 29 september 2011 och vad den innebär för de fortsatta förhandlingarna om skyddsgrundsdirektivet.

Icke lagstiftande verksamhet

7. Godkännande av A-punktslistan

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

8. Greklands nationella handlingsplan för asylreform och migrationshantering (Sr Billström)

Syftet med behandlingen i rådet
Information.

Dokument

Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandling i EU-nämnden och Socialförsäkringsutskottet
Senast behandlad i EUN inför RIF-rådet den 11-12 april 2011.

Bakgrund

Grekland presenterade hösten 2010 en handlingsplan till kommissionen för hur den nationella situationen med migranter ska hanteras. Handlingsplanen är framtagen i nära samarbete med UNHCR.

I april 2011 undertecknades den operativa planen för det europeiska asylstödskontorets (EASO) stödinsatser i Grekland, där Sverige bidragit med experter från Migrationsverket som fokuserat på arbetet med den grekiska ärendebalansen samt de grekiska mottagnings- och förvarssystemen. Fem insatsteam med experter från medlemssterna har skickats till Grekland och ytterligare nio team ska ha skickats före årets slut.

En ny chef har nyligen utsetts för den nya myndigheten för asylprövning i Grekland och fem nya kontor för asylärenden har inrättats.

9. Meddelande från kommissionen – Europeisk agenda för integration av tredjelandsmedborgare (Sr Ullenhag)
= Föredragning av kommissionen och en första diskussion
13290/11 MIGR 135 SOC 669 + ADD 1

Syftet med behandlingen i rådet

Kommissionens presentation av meddelandet Europeisk agenda för integration av tredjelandsmedborgare följt av en första diskussion.

Dokument

13290/11 MIGR 135 SOC 669 + ADD 1

Tidigare dokument

Faktapromemoria 2010/11:FPM146

Tidigare behandling i EU-nämnden och ev. i riksdagsutskott

Meddelandet behandlades i EU-nämnden den 16 september inför RIF-rådet 22-23 september. Vid rådsmötet ströks punkten från dagordningen på grund av tidsbrist. Regeringen, sr Ullenhag har således samrått med EU-nämnden om meddelandet. EU-nämnden gav sitt stöd till regeringens ståndpunkt. Inget nytt har tillkommit inför denna behandling.

EU-nämnden har tidigare tagit ställning till rådsslutsatser om integration, senast inför RIF-rådet 3-4 juni 2010.

Den 13 oktober höll sr Ullenhag överläggning med Arbetsmarknadsutskottet om meddelandet.

Det fanns stöd för regeringens ståndpunkt i utskottet.

Bakgrund

Kommissionens meddelande om en Europeisk agenda för integration av tredjelandsmedborgare antogs den 20 juli 2011. Meddelandet bygger på Stockholmsprogrammet och EU 2020-strategin och ska ses som en del av kommissionens migrationspaket som lades fram i maj 2011.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens meddelande och anser att en lyckad och effektiv integration är en förutsättning för att både individer och samhället ska dra nytta av migrationens positiva potential.

- Se vidare i bifogad rådpromemoria.

**10. Meddelande från kommissionen om förstärkning av de europeiska insatserna för narkotikabekämpning (Sr Ask)
= Föredragning av kommissionen**

Avsikten med behandlingen i rådet

Presentation av meddelandet om förstärkning av de europeiska insatserna för narkotikabekämpning.

Dokument: det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott: -

Bakgrund

Kommissionen ska den 25 oktober 2011 lägga fram ett meddelande om förstärkning av de europeiska insatserna för narkotikabekämpning.

11. Utkast till europeisk pakt mot syntetisk narkotika (Sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet

Anta förslaget till europeisk pakt mot syntetisk narkotika.

Bakgrund

Det polska ordförandeskapet i EU presenterade i juli 2011 ett förslag till EU-pakt för bekämpning av syntetisk narkotika. Förslaget är en naturlig fortsättning av den EU-pakt mot heroin och kokain som antogs under franskt ordförandeskap år 2008. Vid antagandet av den pakten bestämde rådet att i framtiden gå vidare med åtgärder mot andra typer av narkotika. Syntetisk narkotika utgör den näst vanligaste narkotikatypen inom EU och är därmed ett allvarligt problem.

Svensk ståndpunkt

Sverige ställer sig positivt till en EU-pakt mot syntetisk narkotika. Sverige välkomnar ordförandeskapets initiativ och kan godkänna förslaget till EU-pakt mot syntetisk narkotika.

Se vidare i bifogad promemoria.

**12. (ev.) Årsrapport om narkotikasituationen i Europa, 2011
= Föredragning av Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (Sr Ask)**

Avsikten med behandlingen i rådet

Föredragning av Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk om årsrapporten om narkotikasituationen i Europa, 2011.

Dokument: det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: 11280/10 CORDROGUE 56 (årsrapport presenterad 2010)

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott: -

Bakgrund

Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk har ännu inte presenterat en årsrapport om narkotikasituationen i Europa, 2011.

13. Meddelande från kommissionen: Ett EU-system för att spåra finansiering av terrorism: tillgängliga alternativ

= Riktlinjedebatt

*12957/11 GENVAL 81 JAI 522 ECOFIN 523 DATAPROTECT 75
ENFOPOL 245 14207/11 JAI 626 GENVAL 90 ECOFIN 580
DATAPROTECT 94 ENFOPOL 304*

Ävsikten med behandlingen i rådet

Kommissionen ska presentera meddelandet "Ett EU-system för att spåra finansiering av terrorism: tillgängliga alternativ" och rådet därefter föra en riktlinjedebatt om detta meddelande.

Bakgrund

I juli 2010 ingick EU och USA ett avtal om översändande av banktransaktionsdata (Swift-data) till USA med syfte att bekämpa terrorism, inklusive finansiering av terrorism. Bakgrunden var att USA sedan år 2001 använt Swift-data inom TFTP³. Efter att företaget Swift flyttat delar av sin verksamhet från USA till Europa i december 2009 kunde USA inte få tillgång till denna data utan ett internationellt avtal mellan EU och USA.

Samtidigt som avtalet mellan EU och USA ingicks beslutade rådet att ge kommissionen i uppdrag att inom ett år komma med förslag på hur ett motsvarande EU-system skulle kunna vara utformat. Syftet med detta var tudelat: dels hade TFTP visat sig vara ett mycket effektivt system för bekämpning av terrorism, dels ville rådet undvika att stora mängder data, bulk-data, rörande oskyldiga EU-medborgare skickades till ett tredje land. Med bulk-data avses större mängder obearbetade data (finansiella meddelanden) rörande enskilda banktransaktioner.

³ I syfte att bekämpa terrorism och finansiering därav initierade USA år 2001 ett system för inhämtande och analys av meddelanden om finansiella transaktioner från det på marknaden dominerande företaget Swift (Society for Worldwide Intrabank Financial Transactions). Systemet kallas Terrorist Finance Tracking Program(TFTP).

Under våren 2011 höll kommissionen flera expertmöten där man diskuterade alternativa lösningar och hur ett framtida TFTP⁴ skulle kunna vara uppbyggt. Kommissionen har inför presentationen av meddelandet om ett EU-system för att spåra finansiering av terrorism aviserat att man vill ge mer tid för Europaparlamentet och rådet att debattera frågan innan ett slutligt förslag presenteras, vilket förväntas ske tidigast under början av år 2012.

Svensk ståndpunkt

Sverige delar kommissionens uppfattning att det amerikanska TFTP-programmet varit ett effektivt och viktigt instrument i kampen mot terrorism. Samtidigt reser systemet en rad frågor av dataskydds-, rättssäkerhets- och integritetskaraktär eftersom det innefattar masslagring och massöverföring av data.

Balansen mellan effektivitet och dataskydd/rättssäkerhet/integritet i ett motsvarande system på EU-nivå, TFTP, måste granskas noggrant innan regeringen kan ta slutlig ställning till ett sådant förslag. Utgångspunkten inför en sådan bedömning bör bygga på försiktighet.

Vidare pekar allt på att kostnaderna för ett TFTP kommer att bli avsevärda. Det är ännu för tidigt att svara på hur stora dessa kostnader skulle bli. Dessutom är de tre alternativ som anges i meddelandet endast prototyper och alltför lite utvecklade för att Sverige ska kunna ta ställning till något av dem. Så snart ett slutligt alternativ har presenterats kommer Sverige på nytt att noggrant granska och ta ställning till frågan om kostnaderna står i proportion till nyttan. Beträffande de kostnader som ett framtida TFTP kommer att medföra så är utgångspunkten att de ekonomiska konsekvenserna ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar såväl nationellt som på EU-budgeten.

Se vidare i bifogad promemoria.

⁴ TFTP – Terrorist Finance Tracking System. Kommissionens namn på ett eventuellt framtida EU-system.

**14. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om samarbete i rättsliga och inrikes frågor inom ramen för det östliga partnerskapet (Sr Ask/Sr Billström)
= Riktlinjedebatt**

*14864/11 JAI 689 JAIEX 95 COEST 325 NIS 115 RELEX 969 VISA
188 MIGR 148 FRONT 122 ASIM 96 CATS 87 COSI 73 JUSTCIV
250*

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt om kommissionens meddelande *Om samarbetet i rättsliga och inrikes frågor inom ramen för det östliga partnerskapet.*

Bakgrund

Som en uppföljning av meddelandet från slutet av maj i år om den europeiska grannskapspolitiken (A New Response to a Changing Neighbourhood, nr 10784/11) har EU-kommissionen den 26 september 2011 presenterat sitt meddelande *Om samarbetet i rättsliga och inrikes frågor inom ramen för det östliga partnerskapet.* Meddelandet bygger på erfarenheterna av hittillsvarande samarbete i särskilt frågor om migration, rörlighet och asyl och är samtidigt en översyn och förslag till modernisering av existerande strukturer för att upprätta ett gemensamt område för rättsliga och inrikes frågor som omfattar EU och de östliga partnerländerna.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar meddelandet som uppfyller en uppmaning i Stockholmsprogrammet till kommissionen om att lägga fram en plan för hur man ska gå vidare i samarbetet på området rättsliga och inrikes frågor med länderna inom det östliga partnerskapet. Östliga Partnerskapet är en högt prioriterad fråga för EU.

Meddelandet understryker behovet av förbättrat samarbete mellan EU och partnerländerna inom rättsliga och inrikes frågor och Sverige stöder förslagen om att effektivisera och konsolidera samarbetet med utgångspunkt från hittills vunna erfarenheter och existerande strukturer. I den framtida dialogen mellan EU och dess partner är balansen mellan säkerhetsfrågorna och möjligheten till rörlighet en viktig fråga.

Se vidare i bifogad promemoria.

15. Resultat av ministerforumet för EU och västra Balkan i Ohrid den 3–4 oktober (Sr Ask/Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet,

Information om resultatet av ministerforumet för EU och västra Balkan i Ohrid den 3-4 oktober 2011.

Dokument: det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott: -

Bakgrund

EU och partnerskapsländerna i Västra Balkan (Bosnien och Hercegovina, Montenegro, FYROM, Albanien, Serbien, Kroatien, Kosovo) möts årligen på ministernivå i det s.k. Västra Balkan Forum för att diskutera samarbetet i RIF-frågor av gemensamt intresse.

Den 3-4 oktober stod FYROM värd för Västra Balkan Forum på RIF-området. Mötet leddes av det polska ordförandeskapet, justitieminister Dzialuk och inrikesminister Miller. Kommissionär Cecilia Malmström deltog samt samtliga länder på västra Balkan. Deltog gjorde bl.a. även representanter från Europol, Frontex och Eurojust.

Mötet avhandlade huvudsakligen viseringsfrihet, organiserad brottslighet och den till EU ökande asylinströmningen från regionen. Länderna avhandlade även arbetet i kampen mot den organiserade brottsligheten i regionen och välkomnade ett ökat regionalt samarbete för att få bukt med problemen.

16. Resultat av ministermötet mellan EU och Ryssland i ständiga partnerskapsrådet i Warszawa den 10–11 oktober (Sr Ask/Sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om resultatet av ministermötet mellan EU och Ryssland i ständiga partnerskapsrådet i Warszawa den 10-11 oktober 2011.

Dokument: det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott: -

Bakgrund

Under varje ordförandeskap möts EU och Ryssland i det ständiga partnerskapsrådet (PPC) om samarbetet i RIF-frågor av gemensamt intresse. Vid mötet den 10-11 oktober 2011, som ägde rum i s.k. trojkaformat, representerades EU av ordförandelandet (justitie- och inrikesministrarna), det inkommande danska ordförandeskapet, kommissionen, rådssekretariatet och utrikestjänsten. Ordförandelandet, kommissionen och utrikestjänsten återrapporterar till medlemsstaterna i berörda arbetsgrupper och i rådet.

Dagordningen var i princip oförändrad från de senaste mötena och bestod av tre block om frihet, säkerhet och rättvisa indelat under följande dagordningspunkter: MR, viserings- och återvändandeavtal, viseringsdialog, migration, gränskontroll, kampen mot internationell brottslighet, terrorism, narkotika och människohandel samt rättsligt samarbete i straff- och civilrätt. En viss positiv utveckling har kunnat noteras i de olika samarbetsfrågorna sedan det förra PPC-mötet som ägde rum i maj 2011.

Ett särskilt arbetsprogram godkändes rörande EU-Rysslandsdialogen för migration. Det tvååriga arbetsprogrammet syftar till att tydliggöra prioriteringar inom ramen för den nyligen etablerade bilaterala migrationsdialogen mellan EU-Ryssland, vilken beslutades vid det förra PPC-mötet. I huvudsak planeras tematiska expertmöten inom fyra områden: internationellt skydd, olaglig invandring, migration och utveckling samt laglig invandring.

**17. Avtal mellan EU och Förenta staterna om uppgiftsskydd (Sr Ask)
(begränsad krets)
= Lägesrapport**

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om den senaste utvecklingen i förhandlingarna om ett avtal mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om skydd av personuppgifter vid överföring och behandling i syfte att förebygga, utreda, upptäcka eller lagföra brott, inklusive terrorism, inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete.

Dokument: något dokument har inte presenterats för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Fakta-PM 2009/10:FPM100

Tidigare behandlad vid samråd i EU-nämnden: inför RIF-rådet den 2-3 december 2010

Tidigare behandlad vid överläggning i Justitiekottet: 30 september 2010 samt inför RIF-rådet den 2-3 december 2010

Bakgrund

Efter att EU och USA sedan år 2006 diskuterat dataskyddsfrågor i en särskild högnivågrupp beslutade rådet i december 2010, i enlighet med Stockholmsprogrammet, att ge kommissionen mandat och direktiv för förhandlingar om ett dataskyddsavtal med USA.

Under förhandlingsarbetet ska kommissionen kontinuerligt återrapportera till rådet. Efter avslutade förhandlingar kommer rådet att

få ta ställning till godkännande av det framförhandlade avtalsförslaget. Avtal som ingås av unionen blir bindande för dess institutioner och medlemsstaterna. Under hela beslutsprocessen fattas besluten i rådet med kvalificerad majoritet. Det slutliga antagandet av ett färdigförhandlat avtal kräver Europaparlamentets samtycke.

18. Övriga frågor

Det har inte presenterats några övriga frågor.

RÄTTSLIGA FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar

19. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam försäljningslagstiftning för Europeiska unionen (Sr Ask) = Föredragning av kommissionen

Avsikten med behandlingen i rådet

Presentation av kommissionen av dess förslag till förordning om en gemensam europeisk köplag.

Dokument

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a Common European Sales Law, COM(2011) 635/4 2011/xxx (COD) (bifogas).

(Någon svensk översättning finns inte tillgänglig. I detta underlag används benämningen "gemensam europeisk köplag").

Tidigare dokument

Grönbok från kommissionen om politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag, KOM (2010) 348

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott

Information till civilutskottet om kommissionens grönbok lämnades den 9 november 2010.

Bakgrund

Kommissionen lade fram förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam europeisk köplag den 11 oktober i år.

Förslaget har föregåtts av ett mångårigt, omfattande arbete

Förslaget ska ses i ljuset av ett omfattande arbete rörande europeisk kontraktsrätt som pågått under flera års tid. Under år 2008/2009 presenterades ett mycket omfattande utkast till en referensram för europeisk kontraktsrätt, Draft Common Frame of Reference (DCFR), som kommissionen låtit en grupp akademiker utarbeta. DCFR innehåller

modellregler, komparativa analyser etc. Kommissionen följde upp detta genom att den 1 juli 2010 presentera en Grönbok om politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag. Dessutom tillsatte kommissionen under 2010 en expertgrupp bestående av akademiker och praktiker för att utarbeta ett underlag som skulle kunna ligga till grund för kommissionens planerade förslag. Expertgruppen presenterade sitt förslag den 3 maj i år.

Kommissionens syfte med förslaget

Det övergripande syftet med förordningsförslaget är att förbättra villkoren för etablerandet av den inre marknaden och dess funktionssätt. Bakgrunden är att kommissionen menar att det finns hinder för den inre marknaden och att många av dessa beror på olikheter i medlemsstaternas nationella kontraktsrätt.

Kommissionen anför bl.a. att för näringsidkare innebär olikheterna ytterligare komplexitet och kostnader, speciellt när näringsidkare önskar exportera sina varor och tjänster till flera andra EU-länder. Olikheterna sägs göra det svårare för konsumenter att handla i andra länder än i sitt eget och detta ska vara särskilt påtagligt vid köp på Internet. Genom förslaget ges näringsidkare möjlighet att minska onödiga kostnader samtidigt som regelverket innebär en hög grad av rättslig säkerhet. Enligt kommissionen tillförsäkras konsumenterna ett högt konsumentskydd samtidigt som förtroendet för den inre marknaden förbättras och konsumenterna uppmuntras att handla över gränserna.

Övergripande sammanfattning av förordningens innehåll och syften

Förordningen består av 16 inledande artiklar samt två fylliga bilagor vilka innehåller det materiella avtals- och köprättsliga regelverket. Bilaga I ”Gemensam Europeisk köplag” består av 186 artiklar utgörande ett enhetligt regelverk för kontrakt som avser försäljning av vara, leverans av digitalt innehåll eller tillhandahållande av därmed relaterade tjänster.

Genom förordningen tillskapas en möjlighet för parter i en gränsöverskridande transaktion att komma överens om att den gemensamma europeiska köplagen i bilaga I ska vara tillämplig på deras kontrakt. En förutsättning för en sådan valmöjlighet är att säljaren av varan eller tillhandahållaren av digitalt innehåll är en näringsidkare och att köparen är en konsument. Valmöjligheten finns även för kontrakt där båda parterna är näringsidkare, men under förutsättning att åtminstone en av dem är ett s.k. SME (small or medium-sized enterprise). I förordningen finns en definition på vad som avses med ett SME. Medlemsstaterna ges genom förordningen en möjlighet (option) att genomföra förordningen så att även två näringsidkare som inte är SME ska kunna välja den gemensamma europeiska köplagen.

Valmöjligheten förutsätter vidare att parternas kontrakt avser försäljning av vara, leverans av digitalt innehåll eller tillhandahållande av därmed relaterade tjänster. Om kontraktet avser även andra saker än dessa tre

kontraktstyper, kan parterna inte välja den gemensamma europeiska köplagen. Valmöjligheten gäller inte heller för köpeavtal som även innebär att köparen får en kredit (kreditköp).

Förordningen innebär således inte någon sedvanlig harmonisering av nationell lagstiftning. Istället inrymmer den en skyldighet för medlemsstaterna att, parallellt med sina befintliga regelverk på området, införa en möjlighet för parterna att tillämpa regelverket i den gemensamma europeiska köplagen. Mot denna bakgrund kallas det valfria instrumentet ibland för en ”28:e regim”, eftersom de 27 medlemsstaternas materiella nationella lagstiftning på området består.

Närmare om innehållet i det valfria instrumentet

Den gemensamma europeiska köplagen i bilaga I består av 8 delar.

Den *första delen* innehåller vissa inledande bestämmelser, bl.a. vissa allmänna principer (exempelvis principen om avtalsfrihet som huvudregel) och tillämpningsfrågor såsom att regelverket ska tolkas självständigt och avsaknad av formkrav.

Den *andra delen*, som avser hur man ingår ett bindande avtal, behandlar bl.a. skyldigheter att lämna förhandsinformation och att tillförsäkra sig om att tillhandahållen information är korrekt. Dessutom regleras frågor om ingåendet av avtalet, t.ex. vad ett anbud är, under vilka förutsättningar det kan återkallas och om accept avseende ett mottaget anbud. Även frågor om ångerrätt för distansavtal och avtal ”off-premises” regleras. Dessutom regleras frågan om brister i en parts samtycke. Till exempel synes regleringen ta sikte på frågor som motiv- och rättsvillfarelse hos part, svek, hot och ockerliknande situationer och vilka konsekvenser detta får för parternas avtal.

Den *tredje delen* reglerar hur man bedömer avtalets innehåll. Denna del innehåller bl.a. bestämmelser om avtalstolkning, vad avtalsinnehållet kan baseras på (t.ex. parternas sedvänja) och oskäligen avtalsvillkor.

Den *fjärde delen* innehåller bestämmelser om skyldigheter och rätt till påföljder för parter till ett köpekontrakt eller ett kontrakt för tillhandahållande av digitalt innehåll. Den *femte delen* innehåller bestämmelser om motsvarande frågor rörande parter till ett relaterat tjänsteavtal.

Den *sjätte delen* innehåller bestämmelser om skadestånd och dröjsmålsränta, medan den *sjunde delen* avser s.k. restitution, dvs. att parterna till ett hävt eller ogiltigt kontrakt som huvudregel är skyldiga att till sin motpart återbära från denne mottagen prestation. Den *åttonde delen* avser frågor om preskription av anspråk.

20. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rätt till försvarare i straffrättsliga förfaranden och rätt till kontakt med tredje part vid frihetsberövande (Sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet,
Riktlinjedebatt om förslaget till direktiv om rätt till försvarare i straffrättsliga förfaranden. Ordförandeskapet har ännu inte presenterat vilka frågor som ska diskuteras.

Bakgrund

Den 8 juni 2011 lade kommissionen fram ett förslag till direktiv om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och rätt att kommunicera vid frihetsberövande. Förslaget behandlar rätten för misstänkta och tilltalade samt personer som är eftersökta i enlighet med en europeisk arresteringsorder att få tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden mot dem. Vidare innehåller förslaget regler om rätten för misstänkta och tilltalade som berövats sin frihet att kommunicera med en tredje person, såsom en anhörig.

Direktivförslaget utgör en del av det tredje och fjärde steget i färdplanen för processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden som antogs av RIF-rådet den 30 november 2009. Under sommaren 2011 inleddes förhandlingar i rådsarbetsgruppen. Dessa pågår alltjämt. Vid RIF-rådsmötet den 22-23 september presenterade kommissionen direktivförslaget för ministrarna.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar förslaget till direktiv om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och rätt att kommunicera vid frihetsberövande, och ställer sig i stort bakom innehållet i det. Sverige har emellertid problem med ett par artiklar i förslaget eftersom de innehåller regler som begränsar möjligheten att presentera bevisning i rättegången (s.k. bevisstillåtighetsregler). Förslaget innebär bl.a. att om en misstänkt person i vissa fall lämnar uppgifter i polisförhör utan att försvararen får närvara vid förhöret så ska dessa uppgifter inte få användas som bevis mot honom eller henne. Sådana regler går emot vår grundläggande princip om fri bevisföring. Enligt svensk rätt är som huvudregel alla bevismedel tillåtna. En annan sak är att bevisvärdet av ett sådant bevis kan vara lågt. Europadomstolen har i sin praxis inte heller uppställt några regler om tillåtlighet av bevisning, vilket primärt är en fråga för nationell lagstiftning.

Se vidare i bifogad promemoria.

**21. (ev.) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om miniminormer för brottsoffers rättigheter samt stöd till och skydd av brottsoffer (Sr Ask)
= Riktlinjedebatt**

Avsikten med behandlingen i rådet,
Riktlinjedebatt om förslaget till brottsofferdirektiv. Ordförandeskapet har ännu inte presenterat vilka frågor som ska diskuteras.

Bakgrund

Cirka 30 miljoner brott polisanmäls i EU varje år. Många brott anmäls dock aldrig. Uppskattningar som kommissionen har gjort pekar på att så många som upp emot 75 miljoner européer de facto utsätts för brott i EU varje år. Därtill kommer de många anhöriga som också påverkas. Det finns tydliga gränsöverskridande aspekter i frågan, t.ex. det stora antalet resor som medför att EU-medborgare utsätts för brott i andra EU-länder än det egna hemlandet.

Kommissionens åtgärds paket är ett steg mot ökat fokus på brottsoffer och deras behov i EU-ländernas rättssystem. Brottsofferpaketet består av tre delar; ett meddelande, ett förslag till direktiv om miniminormer för brottsoffer och ett förslag till förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga förfaranden. Förslaget till direktiv om miniminormer för skydd av brottsoffer ingår i EU:s övergripande mål för ett område för frihet, säkerhet och rättvisa inom unionen och ska ge brottsoffer möjlighet att kunna åberopa samma grundläggande rättigheter samt känna förtroende för rättsväsendet inom hela EU.

Sedan 2001 finns ett rambeslut (2001/220/RIF) om brottsoffers ställning i straffrättsliga förfaranden, som innehåller miniminormer. Ett flertal utvärderingar har indikerat att det finns brister när det gäller medlemsstaternas genomförande av rambeslutet och att nivån på brottsoffers rättigheter varierar mycket inom unionen. Kommissionen anser att brottsoffers roll och behov i straffrättsliga förfaranden inte i tillräckligt hög grad har varit föremål för åtgärder. Såväl rådet som Europaparlamentet har dessutom uppmanat kommissionen att vidta åtgärder för att stärka brottsoffers rättigheter i EU. Mot denna bakgrund samt då Lissabonfördraget innehåller en ny rättslig grund, som möjliggör för EU att lagstifta om miniminormer avseende brottsoffers rättigheter, föreslår kommissionen att brottsoffers rättigheter stärks. Det nya brottsofferdirektivet ska ersätta rambeslutet om brottsoffers ställning i straffrättsliga förfaranden. Förslaget presenterades den 18 maj 2011, som en del i åtgärds paketet för att stärka brottsoffers rättigheter i EU.

Vid RIF-rådets möte den 10 juni 2011 antogs även en resolution (färdplan) för att stärka brottsoffers rättigheter i EU. Kommissionens förslag till direktiv om miniminormer för brottsoffer ingår som åtgärd A i färdplanen.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens åtgärdspaket för att stärka brottsoffers rättigheter i EU och den ambition kommissionen har anlagt genom initiativet. Arbetet med att stärka rättigheterna för brottsoffer i EU är en viktig fråga som Sverige har drivit under lång tid. Sverige delar kommissionens bedömning att brottsoffers roll och behov i straffrättsliga förfaranden inte i tillräckligt hög grad har varit föremål för åtgärder, liksom att skillnaderna avseende nivån på brottsoffers rättigheter inom unionen är stora.

Syftet med direktivet är att säkerställa att alla brottsoffer får lämpligt skydd och stöd, kan delta i straffrättsliga förfaranden, får erkännande och behandlas med respekt, känslighet och professionalism, utan någon form av diskriminering, i alla kontakter med myndigheter, brottsofferorganisationer och instanser för reparativ rättvisa.

Sverige välkomnar syftet med direktivet. Det överensstämmer i hög grad med Sveriges ambitioner för brottsoffers rättigheter nationellt och med det som också bör gälla i EU.

Sverige kommer i förhandlingarna verka för att det slutgiltiga direktivet får ett innehåll som ger ett mervärde för presumtiva brottsoffer i EU, samtidigt som viktiga aspekter av det svenska rättssystemet inte påverkas på ett för Sverige icke önskvärt sätt.

Sveriges bedömning i nuläget är att direktivet kan komma att få viss påverkan på svensk lagstiftning. Utgångspunkten är att eventuella sådana konsekvenser, såväl nationella som inom EU, ska finansieras inom befintlig budgetram.

Se vidare i bifogad promemoria.

22. Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om upphävande av rambeslut 2004/68/RIF (Sr Ask)
= Lägesrapport från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om läget i förhandlingarna om förslaget till direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om upphävande av rambeslut 2004/68/RIF.

Dokument

Något dokument för behandlingen i rådet har ännu inte presenterats.

Tidigare dokument

- Faktapromemoria (2009/10:FPM69)
- 11987/11 (resultat trilogförhandlingar juni 2011)
- KOM (2010) 94 final
- 17583/10 DROIPEN 148 JAI 1055, CODEC 1476 (Rådets överenskommelse om en allmän riktlinje om förslaget till direktiv från december 2010)

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott

Direktivet är tidigare behandlat vid samråd med EU-nämnden: 3 april 2009 (presentation av förslaget), 29 maj 2009 (lägesrapport), 27 november 2009 (lägesrapport), 11 juni 2010 (skriftlig rapport från RIF-rådet 3-4 juni 2010), 1 oktober 2010 (allmän inriktning i vissa delar) och 25 november 2010 (allmän inriktning i återstående delar) samt 8 april 2011 (lägesrapport)

Direktivet är vidare tidigare behandlat vid information m.m. till Justitieutskottet: 2 april 2009, inför RIF-råden 4-5 juni 2009 och 30 november-1 december 2009, 4 maj 2010 (överläggning), 6 maj 2010 (subsidiaritetsprövning), 30 september 2010 och 25 november 2010 (allmän inriktning i återstående delar) samt den 7 april 2011 (lägesrapport).

Bakgrund

Den 25 mars 2009 presenterade kommissionen ett förslag till rambeslut om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi (KOM (2009)135 slutlig) som föreslogs ersätta rådets rambeslut om bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi (2004/68/RIF - rambeslutet). Förslaget bygger i stora delar på Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp från 2005 (ETS No. 201 – i fortsättningen PC-ES).

Förhandlingarna i behörig rådsarbetsgrupp inleddes under det tjeckiska ordförandeskapet i EU våren 2009 och fortsatte under det svenska ordförandeskapet hösten 2009. Genom Lissabonfördragets ikraftträdande försvann dock den rättsliga grunden för att anta rambeslut.

Kommissionen presenterade därefter den 29 mars 2010 ett förslag till direktiv under Lissabonfördraget. Förslaget bygger till stor del på förhandlingsresultatet beträffande rambeslutet. Som rättslig grund för förslaget åberopas artiklarna 82(2) och 83(1) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och förslaget ska antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet (artikel 294 EUF-fördraget).

Inom Europaparlamentet har LIBE-utskottet och rapportören Roberta Angelilli haft ansvar för ärendet. Den 14 februari 2011 hölls en orienteringsomröstning i LIBE angående Europaparlamentets ändringsförslag och därefter inleddes trepartsförhandlingar mellan EP, rådet och KOM. I juni nåddes en principöverenskommelse om direktivtexten vilken bekräftades i Coreper den 29 juni 2011 och i LIBE den 12 juli 2011. Omröstning i plenum i Europaparlamentet har ännu inte hållits.

Förslaget är f.n. föremål för språkgranskning.

Rådet för rättsliga och inrikes frågor har behandlat förslaget vid ett flertal tillfällen.

Icke lagstiftande verksamhet

23. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Skapa förtroende för en EU-övergripande rättvisa – en ny dimension för den europeiska rättsliga utbildningen (Sr Ask) 14196/11 JAI 623 JUSTPEN 4 JUSTCIV 234

Avsikten med behandlingen i rådet,

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat syftet med behandlingen i rådet.

Dokument

14196/11 JAI 623 JUSTPEN4 JUSTCIV 234

(Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Skapa förtroende för en EU-övergripande rättvisa – En ny dimension för den europeiska rättsliga utbildningen; KOM(2011) 551) (bifogas)

Tidigare dokument: -

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott

EU-nämnden den 16 september 2011.

Justitieutskottet den 13 september 2011 (information).

Bakgrund

Kommissionen presenterade tidigare i höstas ett meddelande om EU-rättslig utbildning. Meddelandet är ett svar på uppmaningen som ställdes till kommissionen i Stockholmsprogrammet och utgör en åtgärdsplan för att vidareutveckla den EU-rättsliga utbildningen. Målet med initiativet är att bereda hälften av alla rättstillämpare inom EU möjlighet att delta i minst en EU-rättslig utbildning eller ett EU-rättsligt utbyte senast år 2020.

Medlemsstaterna uppmanas också att se till att alla rättstillämpare genomgår minst en veckas utbildning i EU-rätt under sitt yrkesliv.

Kommissionen presenterade meddelandet på RIF-rådet den 22 och 23 september 2011.

24. Övriga frågor

Det har inte presenterats några övriga frågor.

I anslutning till rådets möte:

DEN GEMENSAMMA KOMMITTÉN

1. SIS II (Sr Ask) = Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Information om den senaste utvecklingen i SIS II-projektet.

Dokument: det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott: senast inför RIF-rådet den 22-23 september 2011.

Bakgrund

Schengens informationssystem (SIS) är det gemensamma efterlysnings- och spaningsregister som används av de länder som deltar i Schengensamarbetet. Utvecklingen av SIS II pågår under kommissionens ledning sedan länge och har drabbats av ett flertal förseningar. Tidpunkten för driftsättning av systemet är nu satt till senast mars 2013. RIF-rådet antog år 2010, i samband med kommissionens nya planering för projektet, rådsslutsatser om utvecklingen av SIS II. Där uppmanades kommissionen bl.a. att hålla ministerrådet och Europaparlamentet underrättade om den vidare utvecklingen. Kommissionen kommer därför att vid rådets möte den 27-28 oktober ge en muntlig redovisning av läget i projektet. Inga beslut är aktuella.

Uppkommande problem hanteras löpande av den omfattande stödorganisationen kring projektet, där Sverige deltar aktivt och har relativt god insyn. Medlemsstater som är mindre involverade har efterlyst mer skriftlig information om och transparens i arbetet.

Ordförandeskapet har utlovat ett dokument med sådan information till RIF-rådet i december i år.

F.n. finns stora risker för att tidplanen inte heller denna gång kommer att kunna respekteras och det krävs att alla kommer överens om ett antal föreslagna åtgärder för att förhindra det. En av flera aktuella komplikationer rör problem med resurser att få ett särskilt testverktyg klart till vissa tester av systemet våren 2012. Dessutom finns beroenden till SIS I resurser, till MS som inte är klara eller förmår delta i centrala tester (dock ej Sverige) samt förseningar i tester av kopplingen till Backup-centralen i Österrike. Här finns faktorer som varken kommissionen eller projektorganisationen för SIS II råder över. De måste hanteras nationellt och av förvaltningsorganisationen för SIS I (Frankrike och Österrike).

2. Informationssystemet för viseringar (VIS) (Sr Billström) = Lägesrapport

Syftet med behandlingen i rådet
Information.

Dokument
Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandling i EU-nämnden och Socialförsäkringsutskottet
Inför RIF-rådet den 22-23 september 2011.

Bakgrund
VIS-förordningen antogs den 9 juli 2008 och omfattar bestämmelser om översändande och utbyte av uppgifter om viseringsansökningar innehållande biometri (fingeravtryck och ansiktsfotografi).

Driftsättandet har försenats i flera omgångar men slutligen kunde utrullningen av VIS inledas den 11 oktober 2011. Systemet var tekniskt färdigt i slutet av juni men flera av medlemsstaterna med stor viseringshantering i den första regionen (Nordafrika) föredrog att sätta startdatum till efter sommaren.

VIS kommer att införas successivt i olika regioner. När en utvärdering gjorts av utrullningen i den första regionen följer utrullning i region två. Länderna som då står på tur är Israel, Jordanien, Libanon och Syrien. Tredje regionen består av Afghanistan, Iran och Gulfstaterna. Man kan förvänta sig att utrullningen i den andra regionen inleds under våren 2012 och att regionerna därefter följer med ca två månaders mellanrum. Enligt plan ska VIS vara infört i alla regioner inom en tvåårsperiod.

**3. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1931/2006 vad gäller inlemmande av Kaliningradområdet och vissa polska administrativa distrikt i det område som anses som gränsområde (Sr Ask)
= Lägesrapport/vissa frågor**

Se rådets dagordning, lagstiftningsöverläggningar, punkten 4.

**4. Meddelande om smarta gränser (Sr Ask)
= Föredragning av kommissionen**

Avsikten med behandlingen i rådet

Kommissionen ska den 19 oktober 2011 lägga fram ett meddelande om smarta gränser och därefter presentera detta på RIF-rådsmötet den 27-28 oktober.

Dokument

Meddelandet har ännu inte presenterats.

Tidigare dokument

Kommissionens meddelande (2008) 69 om nästa steg i Europeiska unionens gränsförvaltning och tillhörande faktapromemoria 2007/08:FPM89.

Tidigare behandling i EU-nämnden och i riksdagsutskott: -

Bakgrund

Redan i kommissionens meddelande (2008) 69 av den 13 februari 2008 om nästa steg i Europeiska unionens gränsförvaltning föreslogs nya verktyg för gränskontrollen, bl.a. förenklad gränspassage för betrodda resenärer (RTP⁵) och ett in- och utreseregister för tredjelandsmedborgare (EES⁶). Förslaget innehöll också tankar kring automatiserad gränspassage för EU-medborgare och ett elektroniskt resetillståndssystem (ESTA⁷). Syftet med nämnda åtgärder är att öka medlemsstaternas säkerhet samt att underlätta betrodda resenärers gränspassage. RTP och EES skulle utgöra kärnsystemen för smarta gränser.

I rådsslutsatser från 2008 bekräftade rådet behovet av att bättre utnyttja ny teknik för att underlätta gränskontrollen. Dessa frågor nämns också i Stockholmsprogrammet från 2009 och i kommissionens meddelande om migration av den 4 maj 2011.

⁵ Registered Traveller Program.

⁶ Entry Exit System.

⁷ Electronic System for Travel Authorization.

Av Europeiska rådets slutsatser från den 24 juni 2011 framgår att arbetet med smarta gränser snabbt bör gå vidare för att säkerställa att ny teknik utnyttjas för att möta de utmaningar som gränskontrollen ställs inför. Det framförs att ett EES och ett RTP bör införas. Detta skulle kunna öka trovärdigheten för Schengensamarbetet.

Kommissionen ska lägga fram sitt meddelande om ”Smarta gränser” den 19 oktober 2011 och kan förväntas peka på vilka delar den framtida utvecklingen av smarta gränser ska omfatta, med största sannolikhet främst ett EES och ett RTP.

Meddelandet kommer vid senare tillfälle att följas av förslag till rättsakter.

* * *